



# MITÄ ~~ISONA~~ SEURAAVAKSI?

Tervetuloa työelämään! ▶

# VINKKEJÄ TYÖNHAKUUN



## Etsi kiinnostava työpaikka

Ole aktiivinen ja ota yhteyttä sinua kiinnostaviin työpaikkoihin. **Joskus työpaikka voi löytyä, vaikka paikkoja ei olisi auki.**

On tärkeää tietää, mihin haet. Tutustu työpaikan tietoihin esimerkiksi heidän verkkosivuillaan.



Lue lisää ja katso videoita:  
[www.tyoelamaan.fi](http://www.tyoelamaan.fi)



## Panosta hakemukseen

Persoonallinen työhakemus erottuu, mutta varo ylilyöntejä. Pyydä palautetta työhakemuksestasi tutulta henkilöltä ennen sen lähettämistä.

Kirjoita hakemukseen, mitä sinä voit työntekijänä tarjota työpaikalle.

**Kerro hakemuksessa, mitä osaat ja ole ylpeä taidoistasi.**

Työkokemuksen lisäksi tai sen puuttuessa voit merkitä ansioluetteloon myös harrastus- ja vapaaehtoistoiminnassa hankkimasi kokemuksen.

Pyydä suositelijoiksi esimerkiksi entisiä esihenkilöitä tai harrastuksen ohjaajia.



## Valmistaudu haastatteluun

Jos pääsit haastatteluun, **mieti etukäteen, mitä sinulta saatetaan kysyä. Mieti myös vastauksia kysymyksiin.**

Valmistaudu siihen, että työnantaja saattaa haastattelun lopuksi kysyä, onko sinulla jotain kysyttävää.

Muista kohteliaat käytöstavat sekä siisti ulkoasu.

Muista, että kaikkiin kysymyksiin ei tarvitse vastata. Tällaisia ovat esimerkiksi perhetilanteeseen tai poliittiseen vakaumukseen liittyvät kysymykset.

# KUN OLET SAANUT TYÖPAIKAN



## Tee kirjallinen työsopimus

Muista, että sinulla on oikeus tutustua sopimukseen rauhassa. Jos sopimuksessa on mielestäsi jotain epäselvää, ei sitä ole pakko allekirjoittaa heti. Voit kysyä neuvoa ennen allekirjoittamista esimerkiksi vanhemmiltasi tai ammattiliitostasi.

Tilaa verokortti osoitteesta vero.fi ja toimita se työnantajallesi jo ennen työsuhteen alkua.

**Koeaikaa ei ole, ellei siitä ole sovittu viimeistään työsuhteen alkaessa.**

Selvitä, mikä on alan ammattiliitto ja onko työpaikallasi luottamusmies tai muu henkilöstön edustaja. Ammattiliittosi ja luottamusmies tai muu henkilöstön edustaja ovat tukenasi, jos sinulle tulee työpaikalla ongelmatilanteita.

**Määräaikaiselle työsopimukselle täytyy olla työsopimuksessa perusteltu syy, esimerkiksi kesätyö.**



## Palkkaa tehdystä työstä

Ellet tiedä, millaista palkkaa sinulle kuuluisi työstä maksaa, voit kysyä neuvoa omasta ammattiliitostasi. **Työehtosopimuksen mukaista vähimmäispalkkaa ei saa alittaa, mutta ylittää kyllä.**

Muista tarkistaa, että jokaisessa palkkalaskelmassa on kaikki kohdallaan: palkkasumma, mahdolliset ylityö- ja viikonloppulisät, veroprosentti sekä työeläke- ja työttömyysvakuutusmaksut.

Ylitöistä ja pyhäpäivistä kuuluu maksaa erilliset korvaukset. Ylitöihin ei ole pakko suostua, mutta joustava kannattaa olla.

Töissä ollessa sinulle kertyy vuosilomaa. Sinulla saattaa olla oikeus saada myös lomarahaa.

**Palkka maksetaan  
pankkitilille ja sinulla  
on oikeus saada siitä  
palkkalaskelma.**

---



## Työsuhteen päätyttyä

**Työsopimus voi olla määräaikainen tai toistaiseksi voimassa oleva.** Toistaiseksi voimassa olevalla työsopimuksella tarkoitetaan vakituista työsopimusta, joka on voimassa sen irtisanomiseen asti. Irtisanomisen voi tehdä työntekijä tai työnantaja. Työntekijän ei tarvitse esittää irtisanoutumiselleen perusteita. Työantaja ei puolestaan saa irtisanoa työntekijää ilman lain mukaista perustetta.

Määräaikainen työsopimus päättyy ilman irtisanomisaikaa tai sovitun työn päättyessä. Määräaikaisen työsopimuksen voi irtisanoa vain, jos tästä on erikseen sovittu työsopimuksessa tai työsuhteen aikana.

Jos työsuhteen alkuun on sovittu koeajasta, sen aikana työntekijä tai työnantaja voi purkaa

työsuhteen päättymään välittömästi. Muuten kuin koeaikana työsopimuksen saa purkaa vain erittäin painavasta syystä.

Jos sinulla herää kysymyksiä työsuhteen päättämistilanteisiin liittyen, voit olla tarvittaessa yhteydessä työpaikkasi luottamusmieheen tai ammattiliittoosi.



**Lue lisää ja katso videoita:**  
[www.tyoelamaan.fi](http://www.tyoelamaan.fi)

# JÄITKÖ TYÖTTÖMÄKSI?



## Työttömyysetuuden hakeminen

Ilmoittaudu Työ- ja elinkeinotoimistoon (TE-toimisto) työttömäksi työnhakijaksi viimeistään ensimmäisenä työttömyyspäivänäsi.

Työttömyysetuutta on haettava erikseen etuuden maksajalta, joka voi olla työttömyyskassa tai Kela.

**Jos olet ollut työttömyyskassan jäsen riittävän pitkään ja täytät työssäoloehdon, voit saada ansiopäivärahaa työttömyyskassasta.** Hae ansiopäivärahaa työttömyyskassasi ohjeiden mukaisesti.

Ellet ole työttömyyskassan jäsen, hae työttömyysetuutta Kelasta. Kela maksaa joko työmarkkinatukea tai työssäoloehdon täyttäneille peruspäivärahaa.

Työttömyysetuuden saamisen perusedellytyksenä on, että olet työmarkkinoiden käytettävissä ja työnhakusi on voimassa TE-toimiston ohjeiden mukaisesti. Pidä siis työnhakusi voimassa ja noudata TE-toimiston antamia ohjeita. Osallistu myös työllistymissuunnitelmasi tekoon, ja ole aktiivinen niin palvelujen kuin työnhaun suhteen.

Jos löydät työpaikan, ilmoita asiasta TE-toimistoon sekä työttömyyskassaan tai Kelaan.



Lue lisää ja katso videoita:  
[www.tyoelamaan.fi](http://www.tyoelamaan.fi)

**Jos löydät työpaikan,  
ilmoita asiasta  
TE-toimistoon sekä  
työttömyyskassaan  
tai Kelaan.**

---

# MITÄ ISONA SEURAAVAKSI?



[www.tyoelamaan.fi](http://www.tyoelamaan.fi)



Seuraa meitä TikTokissa  
[@tyoelamaan](https://www.tiktok.com/@tyoelamaan)

